

[Axel Dam.]

nem nyttigt Arbejde. Den fuldstændige Mangel paa ethvert klart Begreb om Ejendomsret baade i Grundloven og i Politikernes Bevidsthed, er noget, der først bør raades Rod paa, inden man overhovedet kan behandle det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen har rejst. For hvorledes skal man afgøre, hvad der er Folkets Fællesopgaver, naar man ikke ved, hvad Fælleseje er, og hvad der bør respekteres som privat Særeje? For Kommunerne er Sagen let nok. De betragter principielt alt som Fælleseje, selv om de i Praksis vil gøre visse Indrømmelser med Hensyn til privat Eje af rent personlige Brugsgenstande, f. Eks. ens Tandbørste. Mellem Kommunerne og de saakaldte borgerlige Partier, hvortil man jo nu ogsaa maa regne Socialdemokratiet, er der ingen som helst principiel Grænse, hvad Spørgsmaalet om Ejendomsret angaar; der er kun en Gradsforskel.

Finansloven, saaledes som alle de borgerlige Partier kan blive enige om at vedtage den, udviser et Sammensurium af virkelige Fællesanliggender og økonomisk Begunstigelse af Særinteresser og offentlige Tilskud til rent private Passioners Tilfredsstillelse. Det maa jo aabenbart være Skillelinien mellem offentlige og private Anliggender, det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen ønsker draget, hvis der overhovedet skal være nogen Mening i det af det ærede Medlem rejste Spørgsmaal, og det maa man jo formode at det skal der, skønt det er jo lidt mærkeligt, at netop dette Spørgsmaal rejses af en saa udpræget Repræsentant for Særinteresser som det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen. Men jeg takker ham, fordi han har rejst Spørgsmaalet, og jeg vil anbefale de ærede Medlemmer at tænke over det og se at finde et Standpunkt, som de kan forsvare med Grunde i Stedet for at nøjes med i hvert enkelt Tilfælde at stemme efter personlige Følelser, personlig Smag.

Jeg har engang hørt en Rigsdagsmand anbefale forøget Tilskud til Idrætten med den Motivering, at han personlig var en varm Ven af Idrætten. Om Støtte til Kaproning eller Tennisspil eller Svømmeøvelser er en Statsopgave, er naturligvis et Spørgsmaal, der kan drøftes, men man kan ikke som Argument herfor paaberaabe sig sin private Forkærlighed for den ene eller den anden Slags Tidsfordriv. For at blive ved dette Eksempel med Sporten kunde jeg tænke mig, at man drog Grænsen mellem offentligt og privat saaledes, at det er en

offentlig Opgave at sørge for fri Adgang til Strand for dem, der vil bade, og at sørge for Fælledejer for dem, der har Brug for Sportspladser, ud fra den Betragtning, at Fædrelandets Jord er Fælleseje og derfor ikke bør afspærres som Privateje i saa stor Udstrækning, at der slet ingen Tumbleplads bliver for dem, der ikke selv er Jordejere. Men ud over denne Anerkendelse af alles lige Ret til Vand, Luft og Tumbleplads for deres Motion kan jeg ikke se, at Skatteyderne som saadanne har nogen Forpligtelse over for Sportsforeninger o. lign.

Da heller ikke det ene Erhverv har noget Krav paa økonomisk Støtte fra andre Erhverv ud over det, som ethvert Erhverv i egen Interesse har af frivilligt Samarbejde med et andet Erhverv, er al Statsstøtte til Erhvervene kun en Forfordeling mellem Erhvervene indbyrdes, thi Staten har intet andet at støtte Erhvervene med, end hvad den tvangsmæssigt plyndrer andre Erhverv for. Selv skaber den jo ingen Værdier, den kankun i Kraft af sin Magt flytte Værdier fra den retmæssige Ejer af dem til en, der ingen Ret har til dem, altsaa ved saadanne Handlinger, som man i Privatlivet kalder at stjæle.

Hvad der efter Retsforbundets Mening er Statsopgaver, og hvad der ikke er det, fremgaar med al ønskelig Klarhed af vort Program og er principielt begrundet; det giver vort Svar paa det af det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen stillede Spørgsmaal. Vi forlanger ikke, at vort Svar skal anerkendes af andre Partier som det rigtige, men vi mener ... (*Christmas Møller*: Kan De ikke drøfte det i Valgruppen!) ... Hvem har Ordet? ... men vi mener at have Ret til at kræve, at det ikke afvises, uden at man enten forsøger at give et andet og bedre Svar paa det stillede Spørgsmaal om Grænsen mellem offentligt og privat, eller indrømmer, at man ingen Grænse kender eller kan opstille over for Kommunismen, som man jo dog gerne vil give sig ud for at bekæmpe. Jeg indrømmer, at det ikke er let at revidere indgroede Tankegange, navnlig ikke den Tankegang, at Samfundet er det samme som Staten, og at Kaos og Kulturens Undergang vilde blive Følgen, hvis Statens Opgaver begrænsedes til det, som Politikerne har Forstand paa, og som hele Folket er ligeligt interesseret i. Paa Vælgermøder har man ofte kun behovet at nævne nogle af de Ting, Staten giver Tilskud til, for at sundt tænkende Vælgere finder det umiddelbart komisk at se slikt opført som Statsopgaver; nogen nærmere Paavising af det urimelige